

Школска 2017/2018. година

Републичко такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа

Књижевна олимпијада

I разред

Шифра: _____

1. Повежи имена књижевних јунака и наслове дела у којима се појављују, тако што ћеш број који се налази испред имена јунака написати на линији, поред одговарајућег наслова.
1. Санчо Панса	_____	<i>Декамерон</i>
2. Федерико Албериги	_____	<i>Антигона</i>
3. Тибалдо	_____	<i>Дон Кихот</i>
4. Бокчило	_____	<i>Тврдица</i>
5. Клеант	_____	<i>Дундо Мароје</i>
6. Креонт	_____	<i>Ромео и Јулија</i>

2. У наведеним исказима напиши бројеве који недостају.
- У „Легенди о потопу” потоп је трајао _____ дана.
 - Јуда Искариотски издао је Христа за _____ сребрњака.
 - Гилгамеш је оплакивао Енкидуа _____ дана.
 - У Петракином *Канџонијеру* налази се укупно _____ песама.

3. Реши асоцијацију. Испод колона А, Б, В и Г упиши решења, а коначно решење на линију испод табеле.

А	Б	В	Г
светковина	дубровачки младић	једночинка	дубровачки писац
маске	Седми муж	груб хумор	ерудитна комедија
песме и представе	шала са сељаком	забава	<i>Дундо Мароје</i>

Коначно решење: _____

4. Прочитај пажљиво наведени низ, па подвучи **два јунака** који се не појављују у комедији *Дундо Мароје* Марина Држића.
Бокчило	Маро	Лаура
Мароје	Добре	Негромант
Трипче Которанин	Пасимаха	Попива

5. Назив *барок*, у свом изворном облику, означава:
- неправилне, необрађене перле (бисере);
 - темпераментну шпанску игру;
 - покрет контрареформације;
 - начелно, све што је грубо и претерано.
- (Заокружи два тачна одговора.)

6.	<p>На линијама поредо бјашњења појмова напиши број назива појма на који се то објашњење односи. Један назив је сувишан.</p> <p>1. ПЕТРАРКИЗАМ 2. КАТАРЗА 3. НОВЕЛА 4. КОМЕДИЈА 5. СОНЕТ</p> <p>_____ Лирска форма која се састоји од четрнаест стихова, повезаних у два катрена и два терцета.</p> <p>_____ Кратака епска форма блиска приповеци, коју карактерише сажето приказивање необичних садржаја.</p> <p>_____ Специфична врста духовног, моралног и психолошког причишћења гледалаца трагедије.</p> <p>_____ Угледање на Петраркин начин певања у специфичним темама, мотивима, сликама и формалним особеностима његовог песништва.</p>	
7.	<p>Специфична ритмичка и значењска раван Петраркиног LXI сонета постигнута је варирањем једног придева који се често појављује и у <i>Библији</i>. Откриј који придев повезује два наведена одломка (у првом одломку придев се налази у једнини, а у другом одломку у множини).</p> <p>1) „Нека је _____ дан, месец и доба, Година, час и тренут, оно време И лепи онај крај и место где ме Згодише ока два, спуташе оба.”</p> <p>2) „ _____ који плачу, јер ће се утешити.”</p> <p>Алузијом на библијски наратив, Петраркин LXI сонет добија ново значење:</p> <p>а) лирски субјект се одриче љубави према госпи и свих земаљских радости; б) љубавно осећање се слави као свето искуство; в) лирски субјект чезне да се са господом сусретне на небу.</p>	
8.	<p>Прочитај пажљиво следећи одломак из народне песме „Диоба Јакшића”, уочи стилске фигуре, па заокружи тачан одговор.</p> <p>„Како ти је, мој сиви соколе, Како ти је без крила твојега?’ Соко њему писком одговара: ‘Мени јесте без крила мојега Као брату једном без другога.’”</p> <p>а) анадиплоза, стални епитет, персонификација, метафора б) анафора, стални епитет, персонификација, поређење в) анафора, алегорија, персонификација, стални епитет</p>	
9.	<p>Одреди место цезуре у стиховима из драме <i>Новела од Станца</i> Марина Држића. Обележи цезуру усправном цртом (унутар сваког стиха). Подвуци речи које се римују.</p> <p>„Не мјерим ја гори, небеске висине, ни памет ма нори теј морске дубине.”</p> <p>Према броју слогова у стиху и врсти рима одреди прецизан назив стиха. Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) двоструко римовани дистих б) двоструко римовани дванаестерац в) асиметрични александринац г) хексаметар</p>	

10.	<p>Откриј загонетне личности. Напиши правилно пуно име и презиме и води рачуна о правопису.</p> <p>а) Његова биографија остала је, умногоме, непознаница за књижевну историју. Био је глумац и режисер лондонске позоришне дружине (<i>Коморникови људи, Краљеви људи</i>). Писао је комедије, историјске драме и трагедије. _____</p> <p>б) Рођен је у Фиренци 1261. године. Стекао је високо образовање из области филозофије и теологије. Стварао је на латинском и народном језику. Његово најпознатије дело је <i>Божанствена комедија</i>. _____</p>	
11.	<p>Прочитај пажљиво дати одломак, па одговори на захтеве.</p> <p>„И ту одмах блажени старац господин Симеон позва мене недостојнога и у сваком погледу умањенога, и поче ми са тихошћу говорити свете и часне и слатке речи: 'Чедо моје слатко и утехо старости моје, сине слушај моје речи, приклони ухо своје ка мојим речима и нека не пресахну источници живота твога, сачувај их у твом срцу. [...] Уклони од себе <u>оштра уста и увредљиве усне</u> далеко од себе одбацај'”.</p> <p>1) Наслов дела: _____.</p> <p>2) Име писца: _____.</p> <p>3) У подвученим синтагмама у одломку препознајем стилску фигуру _____.</p>	
12.	<p>Ренесансна комедија, без фиксираног драмског текста, чија успешност је зависила од умешности глумца да импровизују, назива се _____.</p> <p>Ова врста ренесансне комедије развијала се / није се развијала у Дубровнику.</p> <p>(Заокружи тачан одговор.)</p>	
13.	<p>Заокружи слова испред три појма који повезују Бокчила и Санча Пансу.</p> <p>а) слуга б) педант в) тврдичлук г) прождрљивост д) интригант њ) верност</p>	
14.	<p>На основу објашњења напиши на линијама имена јунака који су се нашли у другом кругу „Пакла”.</p> <p>а) Легендарни средњовековни витез, познат по љубави коју је гајио према Изолди, због чега је након многобројних препрека попио отров. _____</p> <p>б) Јунакиња <i>Илијаде</i>, Менелајева супруга коју је отео Парис, што је проузроковало Тројански рат. _____</p> <p>в) Асирска и вавилонска краљица којој легенда приписује оснивање Вавилона и његових viseћих вртова. _____</p>	
15.	<p>Заокружи два постулата који повезују хуманизам и класицизам:</p> <p>а) Одбацивање књижевних узора и ново, слободно промишљање о књижевности;</p> <p>б) Угледање на античку и римску књижевност;</p> <p>в) Наведене поетике су нормативне;</p> <p>г) Колевка хуманизма и класицизма је Италија.</p>	

16.	<p>У народној песми „Бановић Страхиња” сусрет главног јунака са дервишем је:</p> <p>а) слободни мотив; б) везани мотив; в) циклични мотив; г) оквирни мотив.</p> <p style="text-align: center;">(Заокружи један тачан одговор.)</p>													
17.	<p>Прочитај пажљиво следећи одломак, па напиши име књижевног јунака који изговара дату реплику.</p> <p>„Заиста није мала брига чувати код куће ситан новац. Срећан ли је човек који је уносно уложио све што има и задржао само онолико колико му треба за трошак.”</p> <p>_____</p> <p style="text-align: center;">(име јунака)</p>													
18.	<p>Повежи теоријске појмове и наслове дела са којима су повезани, тако што ћеш број који се налази поред појма написати на линији, поред одговарајућег наслова.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. посланица</td> <td style="width: 50%; text-align: right;">_____ <i>Канционијер</i></td> </tr> <tr> <td>2. теорија о соколу</td> <td style="text-align: right;">_____ <i>Дон Кихот</i></td> </tr> <tr> <td>3. формулативност</td> <td style="text-align: right;">_____ <i>Антигона</i></td> </tr> <tr> <td>4. катарза</td> <td style="text-align: right;">_____ <i>Декамерон</i></td> </tr> <tr> <td>5. канцона</td> <td style="text-align: right;">_____ „Бој на Мишару“</td> </tr> <tr> <td>6. пародија</td> <td style="text-align: right;">_____ <i>Библија</i></td> </tr> </table>	1. посланица	_____ <i>Канционијер</i>	2. теорија о соколу	_____ <i>Дон Кихот</i>	3. формулативност	_____ <i>Антигона</i>	4. катарза	_____ <i>Декамерон</i>	5. канцона	_____ „Бој на Мишару“	6. пародија	_____ <i>Библија</i>	
1. посланица	_____ <i>Канционијер</i>													
2. теорија о соколу	_____ <i>Дон Кихот</i>													
3. формулативност	_____ <i>Антигона</i>													
4. катарза	_____ <i>Декамерон</i>													
5. канцона	_____ „Бој на Мишару“													
6. пародија	_____ <i>Библија</i>													
19.	<p>Подвучи причу која се не налази у збирци <i>Рани Јади</i> Данила Киша.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td>„Дечак и пас”</td> <td>„Серенета за Ану”</td> <td>„Пси“</td> </tr> <tr> <td>„Из баршунастог албума”</td> <td>„С јесени, кад почну ветрови“</td> <td>„Еолска харфа“</td> </tr> </table>	„Дечак и пас”	„Серенета за Ану”	„Пси“	„Из баршунастог албума”	„С јесени, кад почну ветрови“	„Еолска харфа“							
„Дечак и пас”	„Серенета за Ану”	„Пси“												
„Из баршунастог албума”	„С јесени, кад почну ветрови“	„Еолска харфа“												
20.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак, па напиши пуно име и презиме аутора песме.</p> <p>„Свако у себи реке друге под истим мостовима сретне.</p> <p>Зато су наше среће и туге Увек другачије и истоветне.”</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме аутора)</p>													

Тест прегледао: _____ Број бодова: _____

РЕШЕЊА (I разред)

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	2, 6, 1, 5, 4, 3	1
2.	1) 40 2) 30 3) 6 4) 366	Са три или четири тачна одговора. 1
3.	А карневал Б Циво (Пешица) В фарса Г (Марин) Држић Коначно решење: <i>Новела од Станца</i> (Прихвата се и одговор који није стављен под знаке навода.)	Ако су тачна минимум два одговора у колонама и ако је тачно коначно решење.
4.	<u>Добре, Пасимаха</u>	1 Само ако су сви одговори тачни.
5.	а) г)	Само ако су сви одговори тачни. 1
6.	5 3 2 1	1
7.	1) блажен 2) блажени / благо / блажени они б)	Само ако су сви одговори тачни. 1
8.	б)	1
9.	„Не мјерим ја <u>гори</u> , небеске <u>висине</u> , ни памет ма <u>нори</u> теј морске <u>дубине</u> .” б)	Само ако су сви одговори тачни. 1
10.	а) Вилијем/Виљем/Вилијам Шекспир б) Данте Алигијери (Прихватити само тачно написана имена и презимена.)	1
11.	1) <i>Житије Светога Симеона</i> (прихвата се и одговор који није стављен под знаке навода.) 2) Свети Сава 3) метонимија (синегдоха)	Само ако су сви одговори тачни. 1

12.	а) комедија дел арте (Commedia dell'arte) <u>није развијала</u>	Само ако су сви одговори тачни. 1
13.	а) г) ђ)	Само ако су сви одговори тачни. 1
14.	а) Тристан б) (Лепа) Јелена, Јелена Тројанска, Хелена, Хелена Тројанска в) Семирамида	Са два или три тачна одговора. 1
15.	б) в)	Само ако су сви одговори тачни. 1
16.	б), г) или оба	1
17.	Харпагон	1
18.	5, 6, 4, 2, 3, 1	Само ако су сви одговори тачни. 1
19.	<u>„Пси</u>	1
20.	Мирослав Антић	1